

- projekt -

**UCHWAŁA NR...../2011
RADY GMINY LESZNO
z dnia 2011r.**

w sprawie uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Leszno w latach 2011 – 2014

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 18 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm)

Rada Gminy Leszno uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Leszno w latach 2011 – 2014” o treści wynikającej z załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza Wójtowi Gminy Leszno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Załącznik
do uchwały Nr/2011
Rady Gminy Leszno
z dnia2011r.*

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY LESZNO W LATACH 2011 – 2014

I. WSTĘP

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym tworzy się „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Leszno w latach 2011 – 2014” zwany dalej Programem.

Program ten przeznaczony jest dla mieszkańców gminy, a zwłaszcza osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie oraz przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami doświadczającymi przemocy.

Przemoc domowa, zwana też przemocą w rodzinie, to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie, które narusza prawa i dobra osobiste powodując cierpienie i szkody.

Przemoc w rodzinie nie zawsze jest łatwa do rozpoznania. Powszechnie przyjmuje się, że jest to działanie:

- intencjonalne i skierowane przeciwko innym członkom rodziny, co oznacza, że jest zamierzonym działaniem lub zaniechaniem mającym na celu całkowitą kontrolę na ofiarami,
- naruszające prawa i dobra osobiste ofiar, co oznacza, że sprawca wykorzystując swoją przewagę narusza podstawowe prawa człowieka, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku,
- wykorzystujące wyraźną asymetrię sił, ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy,
- powodujące ból i cierpienie: sprawca naraża zdrowie i życie ofiar na poważne szkody, co powoduje, że ofiary mają zdolność do samoobrony.

Źródłem dysproporcji sił zazwyczaj są:

- wiek, np. relacja dziecko-dorosły, staruszek-osoba w sile wieku,
- płeć, np. zwykle kobieta jest słabsza od mężczyzny, chociaż zdarzają się wyjątki,
- stan zdrowia, np. na ogół osoba chora lub niepełnosprawna jest słabsza od osoby zdrowej,
- różne zależności, np. dziecko-rodzic, szef- podwładny.

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

1. Przemoc fizyczna – popychanie, odpychanie, obezwładnienie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie e kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucenie w niebezpieczne miejsca, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.,
2. Przemoc psychiczna – wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia narzucanie własnych poglądów, brak szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami),

domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokorzenie, zawstydzanie), stosowanie grózb, itp.,.

3. Przemoc seksualna – wymuszanie pożycia seksualnego i praktyk seksualnych, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych i inne,
4. Przemoc ekonomiczna – odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.,.

Na terenie gminy Leszno przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Skuteczne przeciwdziałanie i zwalczanie przemocy w rodzinie wymaga współpracy służb interdyscyplinarnych i budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Mity i stereotypy w przemocy domowej.

NIE JEST PRAWDA, ŻE PRZEMOC W RODZINIE TO PRYWATNA SPRAWA, NIKT NIE POWINIEN SIĘ W NIĄ WTRĄCAĆ.

NIE JEST PRAWDA, ŻE PRZYCZYNĄ PRZEMOCY W RODZINIE JEST ALKOHOL.

NIE JEST PRAWDA, ŻE PRZEMOC W RODZINIE WYSTĘPUJE TYLKO W RODZINACH NIŻSZYCH KLAS SPOŁECZNYCH.

NIE JEST PRAWDA, ŻE OFIARY PRZEMOCY W RODZINIE AKCEPTUJĄ PRZEMOC.

NIE JEST PRAWDA, ŻE PRZEMOC JEST JEDNORAZOWYM INCYDENTEM, KTÓRY SIĘ NIGDY NIE POWTÓRZY.

NIE JEST PRAWDA, ŻE POLICJA NIEPOWINNA INTERWENIOWAĆ W SPRAWACH PRZEMOCY W RODZINIE.

II. PODSTAWA PRAWNA:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 roku *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.)
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 roku *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)

III. ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Główne założenia systemu

- a) podstawowym zadaniem jest powstrzymanie przemocy oraz zapewnienie osobom doznającym przemocy, bezpieczeństwa oraz profesjonalnej pomocy,
- b) zwiększenie ofert pomocowych dla rodzin dotkniętych przemocą,
- c) integracja działań instytucji wspomagających wobec problemu przemocy w rodzinie,
- d) stosowanie jednoznacznych przekazów, które mówią, że nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka, nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej,
- e) rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy i podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy.

- f) **szczególna ochrona dziecka** z zachowaniem prawa do wychowania w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia, w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

2. Zadania własne Gminy Leszno w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj:

- 1) Opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) Zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,

3. Elementy gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

- 1) Zasoby ludzkie (specjaliści z różnych dziedzin);
- 2) Zasoby instytucjonalne (instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym);
- 3) Zespół Interdyscyplinarny;
- 4) Punkt Konsultacyjny ds.. Przemocy;
- 5) Grupa wsparcia dla ofiar przemocy;
- 6) Instrumenty pomocowe i sieć wsparcia;
- 7) Media.

IV. CELE SYTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Celem nadrzędnym systemu jest ograniczenie skali problemu oraz skutków przemocy w rodzinie. Wszystkie działania podejmowane w ramach systemu służą bezpośredniemu osiągnięciu szczegółowych, odnoszących się do postaw społecznych wobec problemu przemocy, dostępności instytucji świadczących pomoc i wsparcie dla osób uwikłanych w przemoc.

Zadania zaplanowane do realizacji systemu mają z jednej strony charakter profilaktyczny, prewencyjny, z drugiej zaś służą zwalczaniu problemu i jego negatywnych konsekwencji.

CEL 1

Edukacja społeczna i promocja postaw społecznych oraz działań wolnych od przemocy

Zadanie1.1

Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy i jej skutków.

Zadanie 1.2

Promowanie nowatorskich rozwiązań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

Zadanie 1.3

Rozwój form spędzania wolnego czasu sprzyjający wzmocnieniu więzi rodzinnych.

Zadanie 1.4

Opracowanie i realizacja na terenie gminy kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 1.5

Prowadzenie zajęć wychowawczych oraz zajęć informacyjno-edukacyjnych w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w programach oświatowych.

Zadanie 1.6

Objęcie pomocą socjalną rodzin dotkniętych przemocą.

CEL 2

Dostępna sieć instytucji świadczących profesjonalną pomoc osobom i rodzinom dotkniętym przemocą.

Zadanie 2.1

Utworzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego oraz Grupy Wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych przemocą.

Zadanie 2.2

Wsparcie działań Zespołu Interdyscyplinarnego.

CEL 3

Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie, w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu.

Zadanie 3.1

- poradnictwo medyczne (zakłady opieki zdrowotnej), psychologiczne, pedagogiczne, prawne, pomoc społeczna.

Zadanie 3.2

Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Zadanie 3.3

Rozpowszechnianie telefonu zaufania: Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy „Niebieska linia” Tel.: 801-120-002.

Zadanie 3.4

Promowanie i realizacja: „Niebieskiej Karty” zakładanej przez Ośrodki Pomocy Społecznej, Policję, Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły oraz lekarzy w Zakładach Opieki Zdrowotnej.

Zadanie 3.5

Edukacja sprawców przemocy w zakresie obowiązującego prawa i form przeciwdziałania przemocy.

CEL 4

Udzielenie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania, czy miejsca pobytu rodziny.

Zadanie 4.1

Udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodku wsparcia interwencji kryzysowej zlokalizowanych na terenie Województwa Mazowieckiego i Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Zadanie 4.2

Przeprowadzanie rozmów profilaktycznych z osobami nadużywającymi alkoholu i stosujących przemoc oraz z doświadczającymi przemocy.

Zadanie 4.3

Przesyłanie wniosków do Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim o wgląd w sytuację rodziny.

CEL 5

Wysoka jakość i skuteczność pomocy udzielonej rodzinom doznającym przemocy.

Zadanie 5.1

Udział w szkoleniach podnoszących kwalifikacje i doskonalenie umiejętności poszczególnych służb.

Zadanie 5.2

Zakup i upowszechnianie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego wobec przemocy w rodzinie.

Zadanie 5.3

Wdrażanie projektów na rzecz pomocy rodzinie oraz niwelowanie negatywnych skutków przemocy.

V. PRZEWIDZIANE EFEKTY REALIZACJI SYSTEMU:

1. Stworzenie lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie.
3. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
4. Stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Minimalizacja zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy.
6. Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy w rodzinie.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU:

1. Realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Lesznie przy współudziale:
 - 1) Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lesznie.
 - 2) Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rodzinnego w Grodzisku Mazowieckim.
 - 3) Prokuratury Rejonowej w Grodzisku Mazowieckim.
 - 4) Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lesznie i Zaborowie.
 - 5) Zespołu Szkół w Lesznie i Zaborowie.
 - 6) Przedszkola w Lesznie i Zaborowie.
 - 7) Przedstawicieli jednostek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Ożarowie Mazowieckim
 - 8) Organizacji pozarządowych.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki finansowe budżetu gminy, jako służące realizacji zadania własnego gminy zgodnie z ustawą z 26 października 1982 roku *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)